

Hoe vergroot ik de slagingskans van mijn Smart Energy project? *Do's en don'ts voor het schrijven van een kansrijk voorstel*

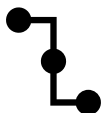
Onze gebouwde omgeving moet in hoog tempo en op grote schaal verduurzamen. Om zo'n transformatie mogelijk te maken is innovatie essentieel. Daarom bestaan er verschillende subsidieregelingen voor innovatieprojecten op het gebied van duurzaamheid en energie. Ook op het thema [Elektrificatie van de gebouwde omgeving](#) (Smart Energy) krijgen jaarlijks diverse projecten subsidie toegewezen.

Kansrijke projectvoorstellen dienen innovatief en onderscheidend te zijn. Om indieners verder te helpen heeft TKI Urban Energy een aantal *do's & don'ts* opgesteld. Deze kunnen je helpen je projectvoorstel aan te scherpen en de kans op succes te vergroten.

DO: Schoenmaker blijf bij je leest.

Je hoeft als bedrijf niet alles zelf te ontwikkelen. Focus je op waar jouw bedrijf goed in is. Want hoe logisch is het dat je alle kennis van de sector zelf in huis hebt. Betrek andere partijen voor de overige expertise. Dit versterkt het vertrouwen in de haalbaarheid van jouw innovatie.

DO: Samenwerking in de keten

Bij Smart Energy innovaties is het van belang dat er wordt samengewerkt in de keten. Energiebedrijven of aggregators moeten samenwerken met leveranciers van warmtepompen en laadpalen. Betrek alle relevante actoren in jouw project en maak in een figuur duidelijk hoe euro's, data en elektronen lopen tussen verschillende actoren. Zie bijvoorbeeld in de introductie van het rapport [In-home energy flexibility protocols](#).

DO: Maak gebruik van wat er al is

Er is al veel software ontwikkeld om de aansturing in de keten te organiseren, bijvoorbeeld het EnergyNXT van ICT Group dat *white label* wordt aangeboden. Het is dus niet altijd nodig om opnieuw software te programmeren voor slimme aansturing of energiehandel. Wanneer dit toch nodig blijkt voor de assets in jouw project, zorg dan dat deze software goed kan communiceren met bestaande platforms.

DON'T: Wasmachines

Er zijn vele apparaten die we technisch gezien wel flexibel kunnen aansturen, maar dat hoeft niet altijd. We moeten de meest kansrijke opties opschalen die bovendien een haalbare businesscase in zich hebben (nu of in de toekomst). Zie het rapport [Flexibiliteit in de gebouwde omgeving: wegwijzer voor ondernemers](#) over de kansrijke opties en belangrijke kritische succesfactoren daarbij. Houd hier rekening mee in het ontwerp van jouw oplossing. Kies de juiste apparaten, en maak gebruik van wat er al bestaat. Extra kastjes voor aansturing en maatwerk kost geld en de businesscase van flexibiliteit is niet altijd even ruim (zie ook onderstaand punt). Kies apparaten uit die ook genoeg vermogen leveren om genoeg flexibiliteit aan te kunnen bieden. Vergeet daarom die flexibele wasmachine!

DO: Weet waar je de businesscase vandaan kan halen

Slimme energiediensten kunnen bijdragen aan het (tijdelijk) voorkomen van netverzwaring door de netbeheerders. Maar deze netbeheerder geeft jou niet zomaar de miljoenen euro's die zij niet hoeven uit te geven. Zij moeten op een eerlijke en transparante wijze deze flexibiliteit uitvragen in de markt. Laat in jouw voorstel zien dat je begrijpt hoe je de verschillende waardes die flexibiliteit vertegenwoordigt (impliciet en expliciet) kunt verzilveren; en in hoeverre je deze verdienlijnen kunt stapelen. Zie het rapport [Flexibiliteit in de gebouwde omgeving: wegwijzer voor ondernemers](#). De businesscase van flexibiliteit is op dit moment namelijk nog niet altijd even ruim. Laat zien dat je begrijpt hoe energiemarkten werken.

DON'T: Een voorschot nemen op toekomstige wet- en regelgeving

Het energiesysteem van de toekomst zal anders georganiseerd zijn: met betere kansen en verdienmodellen voor slimme energiediensten. Maar wees voorzichtig met claims jouw innovatie in de toekomst sowieso geld zal opleveren. Of nog beter: Organiseer juist die innovatieprojecten die de juiste kennis & inzichten opleveren om beleidskeuzes te maken. En als je dat doet, zorg er dan ook voor dat je de juiste stakeholders (in een klankbordrol) betreft zoals brancheverenigingen.

DO: Stel de eindgebruiker centraal

De energietransitie vindt plaats in het dagelijks leven, dus de sociale aspecten van innovaties kunnen niet genegeerd worden. Zorg ervoor dat je hier aandacht voor hebt binnen je project. Belangrijk is dat de eindgebruiker niet als "even erbij" wordt beschouwd en achteraf wordt geraadpleegd, maar dat deze integraal vanaf het begin betrokken is. Zorg ervoor dat je dit waarborgt door van te voren een duidelijke stakeholder- en contextanalyse uit te voeren. Zit de eindgebruiker überhaupt wel op de innovatie te wachten? Zorg er daarna voor dat je de juiste participatieprocessen implementeert. De juiste vorm zal per project verschillen, dus zorg ervoor dat je hier genoeg tijd en aandacht aan besteedt. Zie ook de [Inspiratieboek MVI](#) over voorbeeldprojecten waarin de eindgebruiker goed is meegenomen.

DO: Let op publieke waarden

Omdat Smart Energy innovaties over systeemverandering gaan, zijn publieke waarden van groot belang. Dit zijn waarden die wij belangrijk achten in onze samenleving en daarom integraal in het project meegenomen moeten worden. Denk hierbij aan democratie, inclusiviteit, en rechtvaardigheid. Ook cyber security en privacy vallen hieronder. Bedenk allereerst of de innovatie waar jij aan werkt bij kan dragen aan deze waarden of ze juist ondermijnt. Creëert de innovatie bijvoorbeeld geen lock-in waardoor de keuzevrijheid van de eindgebruiker beperkt wordt? Wie gaat de innovatie of het platform aansturen en is dat wenselijk? Werk daarna uit hoe deze waarden geïntegreerd en beschermt worden in de ontwikkeling van jou innovatie. Neem deze waarden mee al in het allereerste ontwerpproces! Zie ook de MVI-Handreiking. Het [EnergyMatch](#) rapport van [de Club van Wageningen](#) biedt een illustratief voorbeeld van alle publieke waarden die bij Smart Energy innovaties aan bod kunnen komen.

DON'T: Waterstof als dé oplossing

Waterstof gaat een belangrijke rol spelen in het energiesysteem van de toekomst. Tegelijkertijd is het onderwerp ook sterk gehypet. In de gebouwde omgeving zijn de toepassingen voor waterstof beperkt op korte termijn. Zie ook de [waterstofladder](#). Neem waterstof alleen mee in je project als je echt iets toevoegt aan alle projecten die er al zijn geweest. Haal het niet erbij omdat dit onderwerp nou eenmaal hot is.

DON'T: Het wiel opnieuw uitvinden

Er zijn al veel verschillende projecten geweest op het gebied van Smart Energy, Smart Grids en flexibiliteit. Deze projecten hebben alles bij elkaar ook al veel verschillende invalshoeken en technologieën onderzocht. Maak daarom in je aanvraag duidelijk wat er innovatief en nieuw is aan het project wat jij voorstelt. Het is onvermijdelijk dat een deel van het project al in een andere vorm eerder is langs is gekomen, dus maak expliciet hoe je hier op voortbouwt. Raadpleeg daarvoor ook de [projectendatabases van de Topsector Energie](#).

Voor meer algemene tips voor het schrijven van een kansrijk voorstel, bekijk ook eens de [checklist voor een succesvol projectvoorstel](#).

Heb je plannen om een project op te zetten? Dan kun je ook altijd contact met ons opnemen voor persoonlijke feedback op je projectvoorstel. Veel succes!

Maarten de Vries
Programmamanager Smart Energy
maarten@tki-urbanenergy.nl
06-27338084

Jasmijn Kleij
Innovatieanalist Smart Energy
jasmijn@tki-urbanenergy.nl
06-83705403

